

EDZETT MAGYAR JELLEMET AKARUNK!

magyar rádió nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy olyan páratlan élménnyé vált minden egyes magyar számára a Felvidék színmagyar területének visszacsatolása. Micsoda örömnep volt ez! Sokmillió magyar sírt és újjongott egyszerre s alig lehet felmérni ezt a lelki hatást, amely valóban egybeforrasztott minden magyart. Nem kétséges, hogy erre az együttérzésre nagy szükségünk van, hiszen elvek, szervezetek, pártok és gyakran vallási megosztódottságunk is szétválaszt minket, magyarokat. De most ismét ráeszméltünk arra, hogy van egy hatalmas összekötő kapocs is, amely mindennél erősebb, s ez a *magyarságunk*. Ezt a tiszta erőforrást gyakran felkavarja a türelmetlenség s ez mindig talál jogcímet, fedő palástot békétlenkedésének leplezésére.

Talán valahogy ünneprontó gondolatok ezek mostan, amikor az egész országban fölharsant a „*Mindent vissza!*” — olyan erővel, hogy megzengette a Kárpátok erdő- és sziklarengetegeit. És mégis most kell ezekkel a gondolatokkal foglalkozni, — éppen most, amikor szabad lett a rab testvér, amikor a viszontlátás első örömei után megindul a nagy zárandókat a felszabadult területekre s az első ölekezés után egymás szemébe néz két magyar: a felvidék magyarja s az el nem nyomott, de saját lelki rabságában élő „szabad magyar”.

Az egyiknek beszélnie sem volt szabad magyarul s a másik, — mi ideát, annyit beszéltünk, mintha pótolni akartuk volna, amit az elnyomott testvér elmulasztott. Ebből az következett, hogy míg nálunk túlon túl sok lett a beszéd, sok értékes tűz lobogott el benne s így hasznos erők fecsérlődtek el, addig a cseh elnyomatás alatt élő magyar összeszorította a fogát és megtanult tűrni, kevés beszédből sokat érteni és cselekedni.

Mi itt kitomboltuk magunkat a szebbnél-szebb programmok gyártásában és százféle szervezkedésben. Ugyanakkor a felvidéki testvérek lassankint egy nagy magyar táborba tömörültek, egymásra találtak, kezefogtak. Amikor bennünket itthon oktan pártharcok választottak el egymástól és gyűlölködővé tettek, ugyanakkor a felvidéki testvér szívében sohasem látott erővel lobbant fel a magyar testvéri szeretet. A felvidéki testvér a maga harcos életében rádöbent arra s megtanulta, hogy az ember elsősorban ember, akit egyéni képességei szerint kell értékelni s arra a helyre kell állítani, amit képességei szerint a legjobban be tud tölteni.

Amikor mi itt „mindent vissza” akarunk szerezni, akkor a területi igény mellé biztosítanunk kell a tiszta közszellem és az igaz magyar lelkiség uralmát is. Vissza kell állítanunk az egymás iránti feltétlen bizalmat s uralkodóvá kell tennünk a krisztusi szellemet, amely oly sokszor megcsúfoltatott gyengeségeink miatt önmagunkban, társadalmi és közéletünkben is. Bizalmat kell adnunk azoknak is, akik felelős helyen az ország sorsát intézve, bátran járják a becsületes magyar élet útját.

Itt a „szabad magyar földön“ mindenkinek szabad volt mindent tenni s ebből olyan bajok születtek, amelyek miatt a nagy magyar érdekeknek sokszor el kellett sorvadniuk s gyengülniük. A Felvidéken ugyanakkor megszűnt minden egyéni érdek s az egyénnek annyi lett az értéke, amennyit magából a közösségnek nyújtani tudott.

De itt a régi csonka határokon belül most is forrong a magyar lélek a pártok s elvek harcában. Ezek a harcok állandó izgalomban tartották és tartják a nemzetet s az ellentétek egymásnak robbantak és már szinte forradalmi hangulat lázasította a nemzetet. De a nagy örömnép, a felszabadult testvérek visszatérése levezette a feszülő erőket, kezdtünk az agitációk helyett okos dolgokról higgadtan beszélni, elhatároztuk, hogy a felvidékieket fogjuk ünnepelni s nem magunkat ünnepeltetni. Megláttuk, hogy ott egy új nemzedék nevelkedett föl idegen szellemi hatások alatt s hogy türelemmel, szeretettel kell majd őket visszavezetni a magyar életbe és óvatosan kell megtölteni lelküket a magyar igazságok éltető melegével.

Áldozatos, szép cselekedetek hosszú sorát nyitotta meg a „Magyar a magyarért“ mozgalom is és akik ott jártak a régen látott felvidéki városokban és falvakban, meglátták a sürgős tennivalók egész tömegét. A cselekvő magyarok égtek a munkavágytól, építeni, dolgozni akartak. Végre valami magasztosan szép feladat egy munkasorba állította azokat, akik gondolkodásuk és cselekedeteik szerint is magyarok. De kirobbantak újra a szenvedélyek, s egyének és kisebb-nagyobb csoportok érdeke ismét a nemzeti érdek fölé emelkedett. — A vesztünkbe rohanunk, nem maradhat ez így tovább! Valamit tenni kell! — mondták sokan. De mit kell tenni? ezt kutassuk mostan.

Mindenekelőtt tekintsünk önmagunkba és vizsgáljuk meg lelkünket, gondolatainkat, elszánásainkat elfogulatlanul s akkor meglátjuk, hogy melyek a tiszta emberi és magyar értékeink és melyek a hibáink. Ne mondja ezt senkise kegyes pietásnak, hiszen csak a mély lelkeség lehet a fundamentuma minden nagy gondolat felépítésének. A tény az, hogy sokan csak az *értelmet* kapcsolják be nagy célkitűzéseink mozgó erejeként, azért nincsenek tartós, nagy eredményeik, hiszen nincs lelki alapjuk, nincs erőforrásuk. Ne higgye senkisé, aki haladni, fejlődni vágyó ember, hogy jellembeli és lelki továbbfejlődést el nem érhet, hogy felmentheti magát az állandó kemény önvizsgálás és önnevelés kötelessége alól! Aki pedig mégis elhanyagolja ezt, vonuljon el csendben, amíg annyi bátorságot gyűjthet, amennyi a hibáinak önmaga előtt való feltárására s azok leküzdésére szükséges. Minden nagyobb munkának lendületet mindig az értelemmel párosult lelkeség ad. Ahol pedig döcög a szekér, csikorg a kerék, meg-megáll vagy kátyúba is jut, ott legtöbbször személyi gyarlóságok, megfelelő lelkeség hiánya a haladás kerékkötője. Állítsunk tehát önmagunkban haladni tudó embert a közösség szolgálatába.

Vigyük bele az egész magyar társadalom életébe a tisztesség és tökéletesedés vágyát és akaratát s adjunk okot a bizalomra. Ma burjánzik a kétszínűség s az embereknek csak egy kis százaléka megy az Isten házába lelki szomszúsággal. Sokan vannak azok, akik Isten

iránti kötelességüket 9—10-ig az istentiszteleten, vagy 11—12-ig a „szagosmisén” intézik el s amint átlépték a templom küszöbét, a hátuk mögött hagynak mindent, amit az ige adott vagy adhatott volna, amit a mindennapi életbe kellene bevinni elsősorban. Ezért van az, hogy vélt igazságokért lelketlenül ádáz harcot vívnak az emberek s a politika alig ismeri az erkölcsöt. És ezért van az, hogy városok, falvak egymásra utalt társadalma kicsinyességeken zördül össze s apró hiúsági, féltékenységi okok miatt nagy, szép terveket enged meghíúsulni. Aki egyszer leküzdí magában az első indulatokat, rang- és tekintélyféltést s talán bizonytalan érzéssel, de mégis kezét nyújt a haragosának, annak megkönnyebbül a lelke s könnyebben fogja tudni gyakorolni a magyar testvérrel szemben annyira szükséges önfegyelmet és megbocsátást.

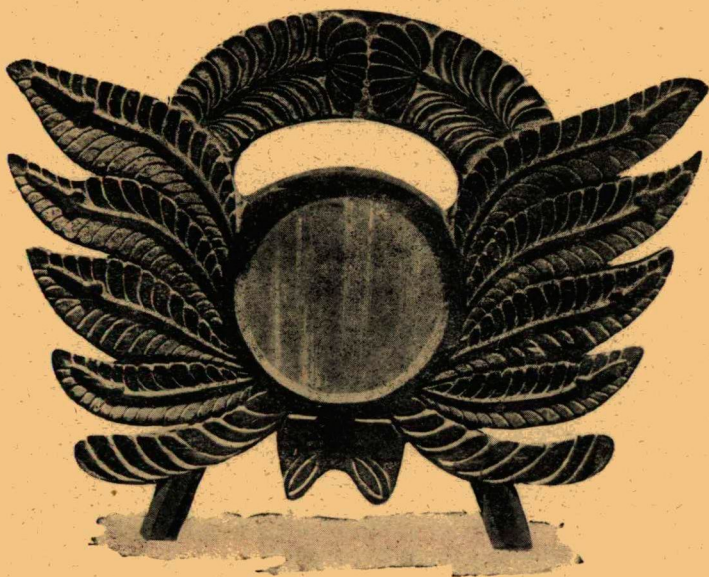
Ki kell nevelni önmagunkban a magyar férfieszményt s fejleszteni a magyar erényeket: az őszinteséget, nyíltságot, amely tulajdonság az új diplomáciának is erényévé kezd válni. És szükségünk van arra, hogy felszínre hozzuk a magyar lélekben a lovagiasság erényét, amely másokkal szemben elnéző s a szigort önmagával szemben alkalmazza jobban. Ezek nélkül az erények nélkül nem lehet a magyar élet harcát sikeresen megvívni. Fejleszteni kell a magyar lelkiesség mélyén oly rendkívüli tisztaságban égő, nemes érzéseket, köztük elsősorban a szeretetet is. Ennek a szeretetnek a tisztasága kell, hogy átragyogjon az új magyar életen, hiszen csak ez képes lobogó szenvedélyeket alkotó erőkké formálni és ebben a lelkiségben nemesedik ez a magyar faji vonás isteni vonássá, isteni szeretetté, amely elnézővé és segítőszívűvé tud tenni minden magyart.

Az egész magyar lélek nem kicsinyes, hanem magához ölel minden magyart s nem zárható egyének, csoportok, közösségek, pártok szűk keretébe, mert az egész nemzetnek erőfoglalata ez az egész magyar lélek. Mit csináljunk? Keressük a sokféle tagozott magyar nép különböző táborában azokat a célkitűzéseket, amelyek közösek, összetartanak. Hiszen mindnyájan akarjuk a magyar szellem uralmát. Mindnyájan akarjuk, hogy jusson elegendő kenyér minden magyarnak és sok minden mást is együtt akarunk. Népünk műveltségi színvonalát is emelni akarjuk, hogy boldogabb s nagyobb legyen s hogy ne maradjon le abban a nagy szellemi fegyverkezésben, amely ma a háborús fegyverkezés mellett folyik az életképes népek életében.

Ne válasszuk a kényelmes életnek azt a formáját, amely mindentől távol, szerényen a csendben keresi az egyéni boldogulást. Ez kellemes lehet az egyénnek, de nem hasznos a köznek. A magyar életnek azokra van szüksége, akik nemes ideálokat szolgálnak s akik lelkiességgel telített emberek. Érezniük kell ezeknek, hogy talentumuk van, amelyet gyarapítani kell, hogy jó kovászoknak kell lennünk. Kötelességünk erősíteni a tisztesség szellemét, hogy megszülessen az egy cél és egy akarat lelki egybeolvadása s kialakuljon az a sajátosan magyar új élet, amelyben az új célok megvalósításához a szükséges mozgató erőforrás nem a hatásos lírai szavakat rakétázó szónoki ügyesség, hanem a lelkiség, az etika.

Új élet nyitotta ki hatalmas feszítőerővel a világ kapuját s tisztító, sodró viharát mi magyarok is érezzük. Ez az élet azt várja, hogy isteni tehetségét, népi sajátosságait gyarapítsa a magyar nemzet, hogy értékeiből és nemes kincseiből adhasson más nemzeteknek is s így szolgálhassa az emberiség ügyét is. Érezzük, hogy nem vénhedtünk meg ezer év után s hogy ezer év történelmi izzásában újjá-születik a magyar nemzet, ha mindnyájan akarjuk.

vitész Faragó Ede

1. BUTTOSI BETLEHEMESEK, 2. SZIKSZÓI JÁRÁSI NÉPMŰVELÉSI NAP SZEREPLŐI, 3. HÍD-VÉGARDAI TÁNCSCSOPORT GUZSALYOS TÁNCA, 4. TORNASZENTJAKABIAK ARATÓTÁNCA, 5. FÜZÉRI FÖLDMŰVES VONÓS ZENEKAR.

1. TANULMÁNYI KIRÁNDULÓK SZEGEDEN. 2. GEOLÓGIAI KIRÁNDULÓK A BUDAI HEGYK-
BEN. 3. HAZAFIAS SZABADTÉRI ÜNNEP. 4. SZIMFÓNIKUS NÉPMŰVELŐ ZENEKARI HANG-
VERSENY A PESTI VIGADÓBAN. 5. JELENET A „NAGYKARÁCSONY ÉCCAKÁJA“ C. NÉPI
SZÍNJÁTÉKBÓL.